

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z historii, klasa VII

L.p	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
XIX1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie państwa decydujące na kongresie wiedeńskim; - podaje przyczyny zwołania kongresu wiedeńskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentuje główne założenia ładu wiedeńskiego - przedstawia decyzje kongresu dotyczące ziem polskich - podaje podstawowe informacje nt bitwy pod Waterloo i Świętego Przymierza - sytuuje wydarzenia w czasie i przestrzeni 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje postacie: Aleksandra I, Charles'a Talleyranda, Klemensa von Metternicha - omawia przebieg „stu dni” Napoleona - przedstawia okoliczności i cele powstania Świętego Przymierza 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie zmiany terytorialne w Europie - omawia zmiany terytorialne po kongresie wiedeńskim oraz państwa Świętego Przymierza - przedstawia działalność Świętego Przymierza 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenia zasady, w oparciu o które stworzono ład wiedeński - ocenia działalność Świętego Przymierza
XIX2	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje warunki życia robotników w XIX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia przyczyny i skutki rewolucji przemysłowej - identyfikuje postacie: Samuela Morse'a, George'a Stephensona - wymienia gałęzie przemysłu, które rozwinęły się dzięki zastosowaniu maszyny parowej - omawia wpływ zastosowania maszyny parowej na rozwój komunikacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje wynalazki ich zastosowanie - wskazuje na mapie państwa, na których terenie rozwinęły się w XIX w. najważniejsze zagłębia przemysłowe Europy - przedstawia konsekwencje zastosowania maszyny parowej dla rozwoju przemysłu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia gospodarcze i społeczne skutki industrializacji (zmiany struktur społecznych, urbanizacja,) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia okoliczności narodzin przemysłu w XIX w. - ocenia gospodarcze i społeczne skutki rozwoju przemysłu w XIX w.
XX1		<p>wskazuje na mapie podział polityczny ziem polskich po kongresie wiedeńskim</p>			

XX2		<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje ustrój Królestwa Polskiego – opisuje rozwój przemysłu w Królestwie Polskim – omawia rozwój kultury i edukacji w Królestwie Polskim – wymienia przykłady organizacji spiskowych i ich cele 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie najważniejsze okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim – przedstawia reformy gospodarcze Franciszka Ksawerego Druckiego–Lubeckiego – przedstawia sytuację na wsi w Królestwie Polskim – omawia postacie i działalność : Józefa Zajączka, Juliana Ursyna Niemcewicza, Adama Jerzego Czartoryskiego, Wincentego i Bonawentury Niemojowskich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jaką rolę w życiu Królestwa Polskiego pełnił wielki książę Konstanty – charakteryzuje działalność kulturalno–oświatową Polaków na ziemiach zabranych – wskazuje na mapie Kanał Augustowski i ocenia jego znaczenie – przedstawia okoliczności powstania opozycji legalnej i cele jej działalności – opisuje okoliczności powstania organizacji spiskowych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia wady i zalety ustroju Królestwa Polskiego – ocenia rozwój gospodarczy Królestwa Polskiego
XX3	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia najważniejsze elementy powstania (przyczyna, czas, miejsce, przykładowe bitwy itp.) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia przyczyny powstania listopadowego - przedstawia przebieg powstania – opisuje postacie: wielkiego księcia Konstantego, Adama Jerzego Czartoryskiego – wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew powstania listopadowego – wyjaśnia, jakie znaczenie dla powstania listopadowego miała detronizacja cara Mikołaja I – omawia przyczyny klęski powstania listopadowego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje postacie: Ignacego Prądzyńskiego, Emilii Plater, Józefa Bema, Iwana Dybicza, Iwana Paskiewicza – wskazuje na mapie tereny poza Królestwem Polskim, na których toczyły się walki podczas powstania w latach 1830–1831 – opisuje przebieg nocy listopadowej – charakteryzuje poczynania władz powstańczych do wybuchu wojny polsko–rosyjskiej – opisuje przebieg wojny polsko–rosyjskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje postacie: Józefa Sowińskiego, Jana Skrzyneckiego, Jana Krukowieckiego, Józefa Dwernickiego – przedstawia przebieg walk powstańczych poza Królestwem Polskim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy wodzów powstania listopadowego – ocenia, czy powstanie listopadowe miało szanse powodzenia

XX4		<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje ustrój Wielkiego Księstwa Poznańskiego – opisuje ustrój Rzeczypospolitej Krakowskiej – charakteryzuje rozwój gospodarczy zaboru pruskiego – opisuje sytuację gospodarczą w zaborze austriackim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: nadania wolności osobistej chłopom w zaborze pruskim (1807), powołania sejmu prowincjonalnego w Wielkim Księstwie Poznańskim (1824) – identyfikuje postacie: Antoniego Radziwiłła, Edwarda Raczyńskiego, Tytusa Działyńskiego, Józefa Maksymiliana Ossolińskiego – omawia proces uwłaszczania chłopów w zaborze pruskim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jaką rolę pełniła Rzeczpospolita Krakowska w utrzymaniu polskości – porównuje sytuację gospodarczą ziem polskich pod zaborami – przedstawia warunki rozwoju polskiej kultury i oświaty w zaborze pruskim i Galicji 	<p>Uczeń</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia politykę władz zaborczych wobec Polaków w zaborze pruskim i austriackim
XX5	<p>Uczeń:</p> <p>Wie, kim byli Adam Mickiewicz, Juliusz Słowacki, Fryderyk Chopin</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia przedstawicieli wielkiej emigracji – wymienia główne obozy polityczne powstałe na emigracji – wymienia formy działalności Polaków na emigracji 	<p>Uczeń;</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje program Towarzystwa Demokratycznego Polskiego – przedstawia poglądy środowisk konserwatywnych z Hotel Lambert – przedstawia program Komitetu Narodowego Polskiego – omawia poglądy Gromad Ludu Polskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje działalność kulturalną Polaków na emigracji – ocenia działalność Polaków na emigracji - identyfikuje przedstawicieli głównych obozów politycznych na emigracji 	
XXI1		<p>Uczeń</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie państwa, w których wybuchła Wiosna Ludów; – wymienia przyczyny Wiosny Ludów – wskazuje na mapie państwa, które uzyskały niepodległość w pierwszej połowie XIX w. – przedstawia przyczyny i przejawy walki z ładem wiedeńskim – przedstawia skutki Wiosny Ludów we Francji, Prusach, Austrii, na Węgrzech i w państwach włoskich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia przebieg wiosny ludów w Europie – wskazuje na mapie państwa, w których w latach 1815–1847 wybuchły rewolucje i powstania narodowe oraz państwa zaangażowane w wojnę krymską – omawia przyczyny, przebieg i skutki rewolucji lipcowej we Francji – wymienia przyczyny i skutki wojny krymskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje postacie: Karola X, Ludwika Filipa, Lajosa Kossutha, Józefa Bema Karola Alberta – przedstawia cele, przebieg i skutki powstania dekabrystów – opisuje przebieg Wiosny Ludów we Francji, Prusach, Austrii, na Węgrzech i w państwach włoskich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie Wiosny Ludów dla państw i narodów europejskich
XXI2		<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Iwana Paskiewicza, Edwarda Dembowskiego, Jakuba Szeli, Ludwika Mierosławskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje postacie: Szymona Konarskiego, Piotra Ściegiennego, Franza von Stadiona, Wojciecha Chrzanowskiego, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – analizuje represje popowstaniowe w zaborze pruskim – charakteryzuje działalność spiskową na 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia przebieg rabacji na ziemi limanowskiej – ocenia skutki Wiosny Ludów

		<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje politykę władz rosyjskich wobec Królestwa Polskiego – omawia przebieg i skutki powstania krakowskiego – przedstawia przyczyny, przebieg i skutki rabacji galicyjskiej – opisuje przebieg Wiosny Ludów w Wielkim Księstwie Poznańskim – omawia przebieg Wiosny Ludów w Galicji 	<p>Józefa Wysockiego, Henryka Dembińskiego, Edwarda Flottwella, Karola Libelta, Henryka Kamieńskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie tereny objęte rabacją galicyjską – wyjaśnia, w jakich okolicznościach wybuchło powstanie krakowskie – charakteryzuje wkład Polaków w wydarzenia Wiosny Ludów w Europie 	<p>ziemiach polskich w latach 30. i 40. XIX w.</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia i ocenia przyczyny niepowodzenia powstania krakowskiego – przedstawia działalność polskich społeczników na Warmii, Mazurach i Śląsku – ocenia politykę władz zaborczych wobec Polaków – ocenia postawę chłopów galicyjskich wobec szlachty i powstania krakowskiego 	<p>na ziemiach polskich</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia decyzję władz austriackich o uwłaszczeniu
XXII1	Uczeń wymienia najważniejsze przyczyny powstania, czas	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia pośrednie i bezpośrednie przyczyny powstania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia sytuację Polaków w Królestwie Polskim przed powstaniem - omawia program „białych”, i „czerwonych” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wiąże i omawia sytuację międzynarodową z przyczynami powstania styczniowego - ocenia politykę Aleksandra Wielopolskiego 	
XXII2	Uczeń: - wie na czym polega walka partyzancka	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia przebieg powstania – charakteryzuje przebieg walk powstańczych, dowódców – omawia okoliczności i skutki wprowadzenia dekretu o uwłaszczeniu w Królestwie Polskim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Ludwika Mierosławskiego, Mariana Langiewicza Teodora Berga, Zygmunta Sierakowskiego, Józefa Hauke-Bosaka, Stanisława Brzóska – wskazuje na mapie zasięg działań powstańczych, tereny objęte działaniami dużych grup powstańczych – omawia cele programowe Tymczasowego Rządu Narodowego – charakteryzuje politykę władz powstańczych – wyjaśnia, jaką rolę w upadku powstania odegrała kwestia chłopska 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia sposób organizacji konspiracyjnego państwa polskiego w czasie powstania styczniowego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy dyktatorów powstania styczniowego

XXII3			Uczeń: - omawia uwłaszczenie chłopów w zaborze rosyjskim	Uczeń: - porównuje uwłaszczenie w pozostałych zaborach	
XXII 4	Uczeń: - wylicza kary, jakie spotkały Polaków po powstaniu styczniowym	Uczeń: - charakteryzuje formy represji powstaniowych			
XXIII1		Uczeń: - opisuje etapy zjednoczenia Włoch i Niemiec - przedstawia skutki zjednoczenia Włoch i Niemiec dla Europy	Uczeń: - omawia wojny prowadzące do zjednoczenia państw - charakteryzuje postacie i ich działalność: Camilla Cavoura, Wilhelma I, Napoleona III, Ottona Bismarcka - wyjaśnia, jaką rolę w zjednoczeniu Włoch odegrał Giuseppe Garibaldi - wskazuje na mapie etapy zjednoczenia Włoch i Niemiec - omawia koncepcje zjednoczenia Włoch i Niemiec - opisuje przebieg procesu zjednoczenia Włoch i Niemiec - wyjaśnia, dlaczego Piemont i Prusy stały się ośrodkiem zjednoczenia Włoch i Niemiec - przedstawia przyczyny, przebieg i skutki Komuny Paryskiej	Uczeń: - wskazuje okoliczności powstania Czerwonego Krzyża - wyjaśnia okoliczności powstania Austro-Węgier - przedstawia rolę Polaków w Komunie Paryskiej	Uczeń: - ocenia metody stosowane przez Ottona Bismarcka, Camilla Cavoura i Giuseppe Garibaldi w procesie zjednoczenia swoich państw - dostrzega najważniejsze podobieństwa i różnice w procesie zjednoczenia Włoch i Niemiec
XXIII2	Uczeń: - wie, kiedy i gdzie zniesiono niewolnictwo	Uczeń: - identyfikuje postać Abrahama Lincolna - wymienia przyczyny wojny secesyjnej - charakteryzuje sytuację gospodarczą, społeczną i polityczną Północy i Południa - omawia społeczne, polityczne i gospodarcze skutki wojny secesyjnej	Uczeń: - omawia przyczyny podziału Stanów Zjednoczonych na Północ i Południe - wyjaśnia, jakie konsekwencje dla dalszego przebiegu wojny miał dekret o zniesieniu niewolnictwa	Uczeń: - porównuje sytuację gospodarczą, społeczną i polityczną Północy i Południa - ocenia znaczenie zniesienia niewolnictwa w Stanach Zjednoczonych - ocenia skutki wojny secesyjnej	

XXIII 4		<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia nowe idee polityczne i zjawiska kulturowe w XIX w. , przemiany społeczne - przedstawia cechy charakterystyczne kultury masowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia nowe zjawiska kulturowe w XIX w., - charakteryzuje założenia liberalizmu, konserwatyzmu, socjalizmu i komunizmu - wyjaśnia, w jaki sposób wynalazki zmieniły życie codzienne w XIX w - wyjaśnia, jakie czynniki miały wpływ na spadek liczby zachorowań i śmiertelności w XIX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia okoliczności narodzin liberalizmu, konserwatyzmu i ruchu robotniczego - wyjaśnia różnice między socjalistami i komunistami - wyjaśnia rolę związków zawodowych w rozwoju ruchu robotniczego - ocenia poglądy emancypantek i sufrażystek oraz metody i skutki ich działalności 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenia wpływ nowych ideologii na życie społeczne i polityczne w pierwszej połowie XIX w. - ocenia znaczenie kina dla rozwoju kultury masowej - ocenia zjawisko upowszechnienia sportu w drugiej połowie XIX w. - porównuje systemy ustrojowe w XIX- -wiecznej Europie - ocenia następstwa procesu demokratyzacji życia politycznego - ocenia metody stosowane przez anarchistów
XXIV 1	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia przykładowe represje wobec uczestników powstania styczniowego w zaborze pruskim i rosyjskim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje proces rusyfikacji i germanizacji - wyjaśnia, na czym polegała polityka kulturkampfu - opisuje przejawy polityki germanizacyjnej w gospodarce i oświacie - wymienia instytucje autonomiczne w Galicji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia walkę władz carskich z polskim Kościołem - charakteryzuje proces rusyfikacji na ziemiach zabranych - przedstawia postawę polskiego Kościoła wobec kulturkampfu - omawia działalność instytucji prowadzących politykę germanizacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia rolę i postawy Polaków na zesłaniu - przedstawia okoliczności nadania Galicji autonomii przez władze austriackie - wyjaśnia, jaką rolę w życiu Galicji odgrywali stańczycy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenia postawy Polaków wobec polityki rusyfikacyjnej i germanizacyjnej - ocenia znaczenie autonomii galicyjskiej dla rozwoju polskiego życia narodowego - ocenia poglądy stańczyków na problem polskich powstań narodowych
XXIV 2		<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia postawy Polaków wobec rusyfikacji i germanizacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje postawy społeczeństwa polskiego w stosunku do zaborców- trójjajalizm, praca organiczna, ruch spółdzielczy 		

XXIV 3				Uczeń : - opisuje formowanie się nowoczesnej świadomości narodowej Polaków	
XXIV4		Uczeń : -wymienia partie polityczne powstałe w XIX w. , przedstawia ich cele i przedstawicieli	Uczeń: – identyfikuje postacie: Bolesława Limanowskiego, Róży Luksemburg, Juliana Marchlewskiego, Franciszka Stefczyka, Stanisława Stojałowskiego, Marii i Bolesława Wysłouchów, Józefa Piłsudskiego – omawia okoliczności narodzin ruchu robotniczego, narodowego i ludowego na ziemiach polskich - charakteryzuje programy partii politycznych – charakteryzuje program nurtu rewolucyjnego w polskim ruchu socjalistycznym – wyjaśnia, dlaczego polski ruch ludowy powstał i rozwinął się w Galicji	Uczeń: – porównuje założenia programowe PPS i SDKPiL	Uczeń: – wyjaśnia, jaki wpływ miała działalność partii politycznych na postawy Polaków pod zaborem – ocenia skalę realizacji haseł polskich partii politycznych w XIX i na początku XX
XXIV5				Uczeń: wyjaśnia społeczne i narodowe aspekty rewolucji w latach 1905-1907	– ocenia stosunek polskich partii politycznych do rewolucji 1905–1907
XXIV 6		Uczeń: – charakteryzuje orientację proaustriacką i prorosyjską	Uczeń : - charakteryzuje spór orientacyjny w latach 1908-1914	Uczeń: - porównuje i ocenia orientacje polityczny i ich przedstawicieli	
XXV 1			Uczeń : omawia najważniejsze konflikty między mocarstwami europejskimi na przełomie XIX i XX wieku		
XXV2	Uczeń: wie, kiedy wybuchła I wojna światowa, wymienia wybrane przyczyny	Uczeń: - wymienia główne przyczyny – polityczne, gospodarcze, pośrednie, bezpośrednie	Uczeń: - opisuje przyczyny	– przedstawia wpływ konfliktów kolonialnych na sytuację w Europie – opisuje sytuację na Bałkanach w drugiej połowie XIX w.	
XXV 3	Uczeń: – wymienia cechy charakterystyczne prowadzenia i przebiegu działań wojennych w czasie I wojny światowej	Uczeń: - wymienia najważniejsze bitwy, umieszcza je w czasie i przestrzeni - omawia rozejmy	Uczeń: – opisuje przebieg walk na froncie zachodnim i wschodnim, na morzach - omawia specyfikę działań wojennych	Uczeń: – przedstawia przebieg walk na Bałkanach i we Włoszech – omawia przebieg wojny na morzach i oceanach	Uczeń: – ocenia skutki ogłoszenia przez Niemcy nieograniczonej wojny podwodnej

XXV 4	Uczeń: - wymienia nowe metody walki zastosowane w czasie I wojny światowej	Uczeń: - charakteryzuje postęp techniczny w czasie I wojny światowej			
XXV 5		Uczeń: - wymienia najważniejsze przyczyny i skutki rewolucji lutowej i październikowej - omawia przebieg obu rewolucji - charakteryzuje sytuację w Rosji po rewolucji październikowej	Uczeń: - omawia sytuację wewnętrzną w Rosji w czasie I wojny światowej - określa przyczyny, omawia przebieg i skutki wojny domowej w Rosji	Uczeń: - wymienia rosyjskie stronnictwa polityczne i przedstawia ich założenia programowe - charakteryzuje okres dwuwładzy w Rosji	Uczeń: - ocenia skutki przewrotu bolszewickiego dla Rosji i Europy - omawia losy rodziny carskiej
XXVI 1		Uczeń: - wymienia polskie organizacje niepodległościowe działające pod zaborami	Uczeń: - charakteryzuje stosunek państw zaborczych do sprawy polskiej w przededniu i po wybuchu wojny; - opisuje powstanie i działanie Legionów J. Piłsudskiego	Uczeń: - ocenia postawy Polaków w przededniu nadciągającego konfliktu międzynarodowego - ocenia wkład Legionów Polskich w odzyskanie niepodległości przez Polaków	
XXVI 2	Uczeń: - wymienia postanowienia Aktu 5 listopada - wymienia postanowienia konferencji wersalskiej w sprawie polskiej omawia - przedstawia stosunek państw centralnych do sprawy polskiej	Uczeń: - wymienia postanowienia Aktu 5 listopada - przedstawia postanowienia konferencji wersalskiej w sprawie polskiej omawia - przedstawia stosunek państw centralnych do sprawy polskiej	Uczeń: - omawia postanowienia Aktu 5 listopada - omawia postanowienia konferencji wersalskiej w sprawie polskiej - omawia sprawę polską w polityce państw ententy (deklaracja z 3 czerwca 1918r) - omawia udział delegacji polskiej na konferencji wersalskiej	Uczeń: - ocenia, jakie znaczenie dla Polaków miał Akt 5 listopada i program pokojowy prezydenta Wilsona	
XXVI 3				Uczeń: - ocenia polski wysiłek zbrojny i dyplomatyczny; - wymienia prace państwowotwórcze	
XXVII 1	Uczeń: - podaje najważniejsze skutki wojny - wylicza zniszczenia i straty po I wojnie światowej	Uczeń: - wymienia kulturowe i cywilizacyjne następstwa wojny	Uczeń: - opisuje kulturowe i cywilizacyjne następstwa wojny		
XXVII 2		Uczeń: - wymienia postanowienia traktatu wersalskiego - wskazuje na mapie zmiany terytorialne wynikające z traktatu wersalskiego	Uczeń: - charakteryzuje postanowienia konferencji paryskiej i traktatu w Locarno - charakteryzuje układ sił powojennej Europy - charakteryzuje działalność Ligi Narodów	Uczeń: - omawia postanowienia pokojów podpisanych z dawnymi sojusznikami Niemiec - wyjaśnia, jaką rolę w podważeniu ładu wersalskiego odegrał układ w Locarno	Uczeń: - ocenia funkcjonowanie Ligi Narodów i ładu wersalski

		<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia zasady, na jakich opierał się ład wersalski – tłumaczy, po co powstała Liga Narodów 			
XXVII 3	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje ideologię faszystowską, nazistowską – identyfikuje postać Józefa Stalina – wyjaśnia, w jaki sposób w ZSRS realizowano kult jednostki – wymienia cechy charakterystyczne państwa stalinowskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Europy państwa demokratyczne, totalitarne i autorytarne – opisuje okoliczności przejścia władzy przez Benito Mussoliniego i Adolfa Hitlera – charakteryzuje politykę nazistów wobec Żydów – opisuje metody stosowane przez Józefa Stalina w celu umocnienia swoich wpływów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia sytuację Niemiec po zakończeniu I wojny światowej – wyjaśnia, w jaki sposób naziści kontrolowali życie obywateli – wskazuje na mapie obszar głodu w latach 1932–1933 – omawia reformy gospodarcze Józefa Stalina – omawia okoliczności przejścia władzy przez Józefa Stalina 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia sytuację Włoch po zakończeniu I wojny światowej – omawia przyczyny popularności faszystów we Włoszech i nazistów w Niemczech – przedstawia rozwój terytorialny Rosji Sowieckiej i ZSRR w okresie międzywojennym – wyjaśnia, dlaczego system komunistyczny w ZSRR jest oceniany jako zbrodniczy – charakteryzuje politykę gospodarczą w Rosji Sowieckiej po zakończeniu I wojny światowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego w Europie zyskały popularność rządy autorytarne – ocenia zbrodniczą politykę nazistów do 1939 r. – ocenia wpływ polityki prowadzonej przez Benito Mussoliniego i Adolfa Hitlera na życie obywateli – ocenia politykę Stalina wobec przeciwników – ocenia skutki reform gospodarczych wprowadzonych w ZSRR przez Stalina – ocenia zbrodniczą politykę komunistów do 1939 r.
XXVIII 1		<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia pierwsze ośrodki władzy na ziemiach polskich – omawia okoliczności przejścia władzy przez Józefa Piłsudskiego – określa zasięg wpływów pierwszych ośrodków władzy - wymienia założenia Małej Konstytucji – opisuje działania pierwszych rządów polskich po odzyskaniu niepodległości – omawia dążenia władz polskich do uzyskania przez Polskę uznania międzynarodowego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia sytuację międzynarodową jesienią 1918 r. – wyjaśnia, w jaki sposób sytuacja międzynarodowa, która zaistniała pod koniec 1918 r., wpłynęła na odzyskanie niepodległości przez Polskę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia założenia programowe pierwszych ośrodków władzy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia polityczne starania Polaków w przededniu odzyskania niepodległości – ocenia rolę, jaką odegrał Józef Piłsudski w momencie odzyskania niepodległości
XXVIII 2		<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia postanowienia traktatu wersalskiego w sprawie polskiej – wskazuje na mapie obszar Wolnego Miasta Gdańska, obszary plebiscytowe, obszar powstania wielkopolskiego – wymienia wydarzenia, które miały wpływ na kształt zachodniej granicy państwa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia wydarzenia, które miały wpływ na kształt zachodniej granicy państwa polskiego (powstanie Wielkopolskie, powstania śląskie) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia proces kształtowania się zachodniej i północnej granicy państwa polskiego – ocenia przyczyny klęski Polski w plebiscycie na Warmii, Mazurach i Powiślu, Górnym Śląsku 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę Polaków wobec sytuacji politycznej w Wielkopolsce w końcu 1918 r. – ocenia postawę Polaków wobec walki o polskość Śląska

		<p>polskiego (powstanie Wielkopolskie, powstania śląskie – przedstawia przyczyny i skutki powstań śląskich i powstania wielkopolskiego – wyjaśnia, jakie znaczenie dla niepodległej Polski miał dostęp do morza – omawia okoliczności plebiscytów Warmii, Mazurach i Powiślu oraz na Górnym Śląsku</p> <p>– przedstawia sposoby łamania przez Niemcy postanowień traktatu wersalskiego dotyczących wojska – opisuje współpracę niemiecko–radziecką w dziedzinie militarnej</p>		<p>– omawia proces szkolenia żołnierzy na potrzeby przyszłej armii niemieckiej – przedstawia rozwój niemieckiej broni panczernej</p>	<p>– ocenia wojskową współpracę między Niemcami a ZSRS i jej wpływ na zagrożenie pokoju międzynarodowego</p>
XXVIII 3	<p>Uczeń: - wie kiedy była bitwa warszawska, z kim, czym się skończyła, jakie miała najważniejsze skutki - zna datę Święta Wojska Polskiego – wyjaśnia znaczenie terminu: „cud nad Wisłą”</p>	<p>Uczeń: – omawia koncepcje polskiej granicy wschodniej – identyfikuje postacie: Romana Dmowskiego, Józefa Piłsudskiego, Lucjana Żeligowskiego, Wincentego Witosa, Michaiła Tuchaczewskiego – omawia przebieg Bitwy Warszawskiej i jej skutki – wymienia postanowienia pokoju ryskiego – wskazuje na mapie granicę wschodnią ustaloną w pokoju ryskim – przedstawia, w jaki sposób Polska przyłączyła ziemię wileńską</p>	<p>Uczeń: – porównuje koncepcję inkorporacyjną i federacyjną – wskazuje na mapie tereny zajęte przez Armię Czerwoną do sierpnia 1920 r. – opisuje przebieg ofensywy bolszewickiej w 1920 r. – przedstawia przebieg i skutki kontrofensywy polskiej w 1920 r</p>	<p>Uczeń: – przedstawia przyczyny i przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego pod koniec 1918 i 1 1919 r. – omawia okoliczności podjęcia przez wojska polskie wyprawy kijowskiej i jej skutki</p>	<p>Uczeń: – ocenia postawę Polaków wobec ekspansji ukraińskiej w Galicji Wschodniej – ocenia postanowienia pokoju ryskiego</p>
XXIX 1		<p>Uczeń: - Wymienia skutki wojny i zaborów na ziemiach polskich</p>	<p>Uczeń: - Charakteryzuje skalę i skutki wojennych zniszczeń oraz dziedzictwa zaborowego</p>	<p>Uczeń: - ocenia skalę i skutki wojennych zniszczeń oraz dziedzictwa zaborowego dla funkcjonowania państwa po wojnie</p>	<p>Uczeń:</p>
XXIX 2	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń: – omawia postanowienia konstytucji marcowej</p>	<p>Uczeń: – omawia okoliczności i skutki zamachu na prezydenta Gabriela Narutowicza – przedstawia przejawy kryzysu rządów</p>	<p>Uczeń: – przedstawia okoliczności pierwszych wyborów prezydenckich – charakteryzuje scenę polityczną II</p>	<p>Uczeń: – ocenia pozycję ustrojową Naczelnika Państwa – ocenia rządy parlamentarne</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – wymienia postanowienia konferencji w Monachium – charakteryzuje kolejne etapy podboju Europy przez Adolfa Hitlera do sierpnia 1939 r. 	<p>parlamentarnych</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje rządy parlamentarne w Polsce w latach 1919–1926 	<p>Rzeczypospolitej</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia wpływ słabości politycznej rządów parlamentarnych na pozycję międzynarodową II Rzeczypospolitej 	<p>w Polsce w latach 1919–1926</p>
XXIX 3	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać Józefa Piłsudskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia przyczyny zamachu majowego – charakteryzuje przebieg zamachu majowego – opisuje skutki polityczne i ustrojowe zamachu majowego 			
XXIX 4		<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje rządy sanacyjne – przedstawia postanowienia konstytucji kwietniowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia politykę sanacji wobec opozycji – omawia rządy sanacyjne po śmierci Józefa Piłsudskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – porównuje pozycję prezydenta w konstytucjach marcowej i kwietniowej – charakteryzuje polski autorytaryzm na tle przemian politycznych w Europie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia metody, jakimi władze sanacyjne walczyły z opozycją polityczną – ocenia zamach majowy i jego wpływ na losy II Rzeczypospolitej i jej obywateli
XXIX 5		<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia sojusze, jakie zawarła Polska w dwudziestoleciu międzywojennym – wyjaśnia, które z nich miały stanowić gwarancję bezpieczeństwa II Rzeczypospolitej – identyfikuje postać Józefa Becka – omawia stosunek państw sąsiednich do II Rzeczypospolitej – charakteryzuje stosunki polsko-radzieckie i polsko-niemieckie w dwudziestoleciu międzywojennym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia koncepcję Józefa Piłsudskiego dotyczącą prowadzenia polityki zagranicznej i przykłady jej realizacji – omawia ideę Międzymorza i wyjaśnia przyczyny jej niepowodzenia – wskazuje zagrożenia, jakie stwarzały dla Polski układy z Rapallo i Locarno – opisuje polską politykę zagraniczną w latach 30. XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jaki wpływ na pozycję międzynarodową Polski miały układy w Rapallo i Locarno – wyjaśnia, jaki wpływ na pozycję międzynarodową Polski miały polsko-radziecki traktat o nieagresji i polsko-niemiecka deklaracja o niestosowaniu przemocy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia pozycję II Rzeczypospolitej na arenie międzynarodowej
XXX 1		<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia strukturę narodowościową i wyznaniową II Rzeczypospolitej – przedstawia strukturę społeczną II Rzeczypospolitej – wyjaśnia, na czym polegać miała 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje sytuację społeczną Polski w międzywojennej Polsce – charakteryzuje politykę władz II Rzeczypospolitej wobec Ukraińców – omawia stosunki polsko-żydowskie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia położenie mniejszości narodowych w II Rzeczypospolitej – ocenia politykę władz II Rzeczypospolitej wobec mniejszości narodowych 	

		asymilacja narodowa i państwowa			
XXX 2		Uczeń: – charakteryzuje przejawy wielkiego kryzysu gospodarczego i sposoby radzenia sobie z nim	Uczeń: – wskazuje przyczyny wielkiego kryzysu gospodarczego – omawia skutki wielkiego kryzysu gospodarczego	Uczeń: – ocenia wpływ wielkiego kryzysu gospodarczego na sytuację polityczną w Europie	
XXX 3		Uczeń: - wymienia osiągnięcia gospodarcze II Rzeczypospolitej: budowa portu w Gdyni, magistrała węglowa, COP – wskazuje na mapie obszar Polski A i Polski B, obszar COP-u, Gdynię – wymienia różnice między Polską A i Polską B	Uczeń – omawia reformy rządu Władysława Grabskiego – przedstawia przyczyny budowy portu w Gdyni i jego znaczenie dla polskiej gospodarki – przedstawia założenia 4-letniego planu gospodarczego Eugeniusza Kwiatkowskiego -omawia rolę gospodarczą Centralnego Okręgu Przemysłowego	Uczeń: - ocenia osiągnięcia gospodarcze II Rzeczypospolitej	Uczeń: – ocenia wpływ reform Władysława Grabskiego na sytuację gospodarczą II Rzeczypospolitej – ocenia znaczenie portu gdyńskiego dla gospodarki II Rzeczypospolitej – ocenia gospodarczą działalność Eugeniusza Kwiatkowskiego
XXX 4		Uczeń: – wymienia przedstawicieli polskiej literatury w dwudziestoleciu międzywojennym – prezentuje osiągnięcia polskiej literatury w okresie dwudziestolecia międzywojennego w tym nagroda Nobla dla Wł. Reymonta – wymienia osiągnięcia polskich naukowców w dziedzinie nauk matematycznych	Uczeń: – wymienia przedstawicieli nauk matematycznych, twórców filmu i sztuki w Polsce międzywojennej – przedstawia rozwój kinematografii polskiej w dwudziestoleciu międzywojennym	Uczeń: – wymienia architektów tworzących w okresie II Rzeczypospolitej i ich osiągnięcia – przedstawia nurty w polskiej literaturze oraz grupy poetyckie, jakie rozwinęły się w okresie dwudziestolecia międzywojennego	Uczeń: – ocenia dorobek kultury i nauki polskiej w okresie międzywojennym
XXXI 1			Uczeń: - omawia japońską agresję na Dalekim Wschodzie – wyjaśnia przyczyny i skutki ekspansji Japonii na Dalekim Wschodzie		
XXXI 2		Uczeń: – przedstawia przyczyny i skutki wojny domowej w Hiszpanii - przedstawia ekspansję Włoch	Uczeń: – charakteryzuje włoską ekspansję terytorialną do 1939 r. – wskazuje na mapie państwa europejskie, które padły ofiarą agresji i Włoch		
XXXI 3		Uczeń: – wskazuje na mapie państwa europejskie, które padły ofiarą agresji	Uczeń: – przedstawia skutki decyzji podjętych na konferencji monachijskiej	Uczeń: – ocenia postawę polityków państw zachodnich na konferencji	

		<p>Niemiec i Włoch</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia cele, jakie przyświecały państwom totalitarnym w polityce zagranicznej – przedstawia przyczyny <i>Anschlusu</i> Austrii – wymienia postanowienia konferencji w Monachium – charakteryzuje kolejne etapy podboju Europy przez Adolfa Hitlera do sierpnia 1939 r. 	<p>– charakteryzuje sytuację w Europie pod koniec lat 30. XX w.</p>	<p>w Monachium</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia skutki polityki <i>appeasementu</i> dla Europy 	
XXXI 4			<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje politykę ustępstw Zachodu wobec Niemiec Hitlera 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia skutki polityki <i>appeasementu</i> dla Europy 	
XXXI 5	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia żądania, jakie III Rzesza wysunęła wobec Polski w 1938 r 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie obszary, które na mocy paktu Ribbentrop–Mołotow miały przapaść III Rzeszy i ZSRS – wymienia postanowienia paktu Ribbentrop–Mołotow 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia postawę władz II Rzeczypospolitej wobec żądań niemieckich – przedstawia okoliczności zawarcia paktu Ribbentrop–Mołotow – wyjaśnia, jakie znaczenie dla Polski miało zawarcie paktu Ribbentrop–Mołotow – wyjaśnia, jakie cele przyświecały polityce zagranicznej Wielkiej Brytanii i Francji wobec Polski w 1939 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jaki wpływ miały brytyjskie i francuskie gwarancje dla Polski na politykę Adolfa Hitlera – ocenia postawę społeczeństwa polskiego wobec żądań niemieckich 	